

การรณรงค์และการจัดการด้าน CSR ในประเทศไทย

การค้นคว้าประกอบการศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาธรรมภิบาล
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

โดยสุนทร คุณชัยมั่ง

บริษัท อิมเมจ พลัส คอมมิวนิเคชั่น จำกัด / soonorn@imageplus.co.th

ภาครัฐ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เมื่อปี 2545 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) ได้ประกาศใช้ข้อพึงปฏิบัติสำหรับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งเรียกกันว่าเป็นเรื่องของบรรษัทภิบาล (Corporate Governance) และต่อมาได้นำเอาหลักการของ OECD Principles of Corporate Governance 2004

และหลักการของธนาคารโลกในโครงการ Corporate Governance – Reports on the Observance of Standards and Codes (CG – ROSC) มาปรับรวมกัน แล้วรณรงค์ในเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่งในปี 2549 ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญ 5 หมวดด้วยกัน คือ สิทธิของผู้ถือหุ้น / การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน / บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย / การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส / ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

แนวความคิดที่จะรณรงค์ในเรื่อง CG นี้ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) เสนอให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมที่ใช้ความหมายของคำว่า ผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder) ที่มีความหมายที่กว้างกว่า ผู้ถือหุ้น คณะกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน โดยอยากให้ความหมายรวมความไปถึง (โดยตรง) ครอบครัวพนักงาน ชุมชนที่องค์กรตั้งอยู่ (รวมถึงสิ่งแวดล้อม) ลูกค้า คู่ค้า คู่แข่งขัน และประชาชนทั่วไป โดยเรียกแนวทางนี้ว่า บรรษัทภิบาล ซึ่งหมายถึง การดูแลรักษาไม่เฉพาะในส่วนที่เป็นกิจการ แต่ยังขยายกว้างออกไปครอบคลุมในส่วนที่เป็นผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมดที่อยู่โดยรอบกิจการ ด้วยเงื่อนไขของสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมในฐานะพลเมืองบริษัท (Corporate Citizen) การมีคุณธรรม โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทั้งในและนอกกิจการอย่างเท่าเทียมกัน บรรษัทภิบาล จึงเป็นกลไกการดำเนินงานในกิจการที่เชื่อมโยงสู่กระบวนการภายนอกที่จัดให้มีขึ้นภายใต้จุดมุ่งหมายที่ต้องการสร้างประโยชน์แก่กิจการและส่วนรวมบนพื้นฐานของการไม่เบียดเบียนกัน แนวคิดนี้ได้รับการสนับสนุนผลักดันให้มีการจัดทำเป็นขกร่าง “ หลักการความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ” (www.thaicr.com, อ้างแล้ว)

แนวคิดที่จะให้มีการเพิ่มความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสีย ที่มากกว่านิยามเดิม นั้น ตรงกับข้อสังเกตที่ เอก ตั้งทรัพย์วัฒนา ได้ให้ความเห็นต่อเรื่องของ CG ว่า เป็นแนวคิดที่แคบเกินไป เพราะแนวคิดนี้ในวงกว้างที่สุด แล้ว อาจจะเอื้อแต่เพียงแก่ผู้ถือหุ้นของบริษัท (Shareholders) มากกว่าที่จะมีการปกครองให้ครอบคลุมไปถึงผู้มีส่วนได้เสีย(Stakeholders)และกลุ่มอื่นๆในสังคม ดังนั้น แนวความคิดเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท จึงได้ถูกเสนอขึ้นมาเพื่อเป็นทางเลือกในการกำกับดูแลบริษัทข้ามชาติ เนื่องจากจะมีการคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียในสังคมวงกว้างมากกว่า (เอก ตั้งทรัพย์วัฒนา,2548,อ้างแล้ว)

ล่าสุด ตลท. ได้จัดตั้ง “สถาบันธุรกิจเพื่อสังคม / Corporate Social Responsibility Institute : CSRI” เมื่อเดือน สิงหาคม 2550 เพื่อส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ดำเนินการเกี่ยวกับ CSR เพิ่มมากขึ้น และได้วางกรอบงานที่จะจัดทำรายงานด้าน CSR (CSR report) เพื่อเป็นรายงานประจำปีของตลาดหลักทรัพย์ (นงราม วงษ์วานิช,รองผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สายงานบริหาร รับผิดชอบต่อดูแลธุรกิจเพื่อสังคม)

กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ได้จัดตั้ง “ ศูนย์ส่งเสริมธุรกิจเพื่อสังคม (Corporate Social Responsibility Promotion Center : CSR)” เมื่อมิถุนายน 2550 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคธุรกิจได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม โดยประสานงานการให้เพื่อสังคม (Philanthropy) ของมูลนิธิกองทุนไทย และแนวทางจิตอาสาพนักงาน(Volunteer) ของเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาคธุรกิจและภาคประชาสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน(The NETWORK ประเทศไทย) และเข้มทิศธุรกิจเพื่อสังคม (คณะทำงานส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียนของ กสท.) เพื่อสร้างความเข้าใจและเพิ่มทักษะการปฏิบัติ โดยยังจะสร้างความรู้ความเข้าใจให้เป็นที่แพร่หลายมากกว่าการรู้จักแต่ในองค์กรขนาดใหญ่ในกรุงเทพฯแต่เพียงอย่างเดียว (ประชาชาติธุรกิจ,17 มีนาคม 2551)

กระทรวงอุตสาหกรรม

กระทรวงอุตสาหกรรม ได้กำหนดแนวปฏิบัติสำหรับการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการตามมาตรฐานสากล เรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม ISO 26000 ที่จะประกาศใช้ในปี 2552 โดยให้การดำเนินธุรกิจและอุตสาหกรรม คำนึงถึงหลักการ 7 ประการ(www.tisi.go.th) คือ การใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม (Environment) การเคารพสิทธิมนุษยชน(Human right) การดูแลพนักงานด้วยดี (Labour practices) การมีจริยธรรมขององค์กร (Organization governance) การดำเนินธุรกิจด้วยความเป็นธรรม(Fair operating practices) การไม่เอาเปรียบผู้บริโภค(Consumer issues) และการร่วมพัฒนาสังคม(Social development)

โรงพยาบาลอภัยภูเบศร

เป็นโรงพยาบาลชุมชนในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่มุ่งจะเป็นสถาบันพยาบาลแพทย์แผนไทย ได้สนับสนุนให้ชุมชนบ้านดงบัง ต.ดงจี่เหล็ก อ.เมือง ปราจีนบุรี ซึ่งเป็นชุมชนที่โรงพยาบาลตั้งอยู่ ปลูกสมุนไพรให้กับโรงพยาบาล ซึ่งมุ่งรักษาในด้านสมุนไพร ยาไทย จนสร้างความเป็นหนึ่งเดียวระหว่างชุมชนกับโรงพยาบาล (กองบรรณาธิการประชาชาติธุรกิจ, 2550)

เป็นตัวอย่างของส่วนราชการที่เป็นหน่วยปฏิบัติงาน ไม่ใช่งานรณรงค์เชิงนโยบาย และในกรณีนี้ยังจะมั้้นยยะที่เชื่อมโยงกับองค์กรที่ดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคม โดยกิจการหรือที่เรียกว่า CSR-as-process

การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.)

ในคราวที่เครือข่ายประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ยื่นข้อเรียกร้องต่อรัฐบาล (พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี) ให้ออกประกาศให้จังหวัดระยองเป็นพื้นที่ควบคุมมลพิษ เพื่อจัดการต่อปัญหาผลกระทบมลภาวะต่างๆที่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมทั้งในพื้นที่ของ กนอ. เขตประกอบการอุตสาหกรรม และที่ตั้งโดยทั่วไป (ในสองกรณีหลังนี้อยู่ในการดูแลของกระทรวงอุตสาหกรรม) และรัฐบาลในขณะนั้นได้อาศัยอำนาจของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นหลายคณะเพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการลดการปล่อยมลภาวะ รวมทั้งดำเนินการด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนของ กนอ. ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่จะต้องร่วมดำเนินงาน จึงได้เชิญชวนผู้ประกอบการทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่เขตนิคมอุตสาหกรรมมาตาพุด เช่น ปตท SCG จัดตั้งมูลนิธิกองทุนเพื่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมชุมชนเมืองมาตาพุดและชุมชนเทศบาลตำบลบ้านฉาง (www.ieat.go.th) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และเฝ้าระวังปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อมต่างๆที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองมาตาพุดและเทศบาลตำบลบ้านฉาง โดยในการดำเนินงานตามโครงการนี้ กนอ. ได้ให้ความสนใจที่จะร่วมดำเนินงานกับผู้นำชุมชน ควบคู่ไปกับการประสานกับผู้บริหารในองค์กรปกครองท้องถิ่นและผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง

ภาคเอกชน

กิจการเอกชนระดับบริษัทข้ามชาติ

(1) บริษัท ไพร์ซฮอเวอร์เฮาส์คูเปอร์ จำกัด (PWC) (ที่ปรึกษา) ได้ส่งพนักงานลงพื้นที่เกาะลิติง จ.ตรัง เกาะปู จ. กระบี่ เพื่อฟื้นฟูชีวิตและพัฒนาชุมชน โดยความร่วมมือกับเครือข่ายฟื้นฟูอันดามัน (Save Andaman) สร้างเป็น

กิจกรรมโครงการเส้นทางสู่การพัฒนาผู้นำองค์กรและชุมชน เป็นโครงการของบริษัทที่มีสาขาทั่วโลก (กองบรรณาธิการประชาชาติธุรกิจและอนันตชัย ยูธประถม ,2550)

(2) บริษัท เมอร์ค จำกัด(ธุรกิจยา) ได้ร่วมกับมูลนิธิริศภัยไทยสร้างเสริมภาวะผู้นำเยาวชน ที่อุตรธานี และหนองคาย(กองบรรณาธิการประชาชาติธุรกิจ ,เพ็งอ้าง)

(3) บริษัท สตาร์บัคส์ คอฟฟี่(ประเทศไทย)จำกัด(อาหารและเครื่องดื่ม)ในไทยสตาร์บัคส์ ได้สนับสนุนชาวไร่กาแฟที่แม่ฮ่องสอน เปิดตัวแบรนด์ ชื่อ ม่วนใจ๋ เบลนด์ รวมทั้งดำเนินส่งเสริมคุณภาพชีวิตของชาวไร่คู่สัญญาตามกรอบที่เคยดำเนินการ มาแล้วทั่วโลก (กองบรรณาธิการประชาชาติธุรกิจ ,เพ็งอ้าง)

(4) บริษัท คอลเกต – ปาล์มโอลีฟ(ประเทศไทย) จำกัด (คอนซุมเมอร์โปรดักซ์) รมรงค์ให้เยาวชนล้างมืออย่างถูกต้องอนามัย กับกระทรวงศึกษาธิการ มีสะอาด สุขภาพดีโดยบริจาคสบู่ก่อน 1 หีบ พัฒนาการมาจากวิจัยการออกห้องน้ำแล้วไม่ล้างมือ(กองบรรณาธิการประชาชาติธุรกิจ,เพ็งอ้าง)

(5) บริษัท เซเรบอส (ประเทศไทย) จำกัด (อาหารเสริม)โครงการดิเวนทรานซ์ / อักษรไขว้แบรนด์ ชัมเมอร์แคมป์ (โครงการเสริมสร้างความรู้แก่เยาวชน) (กองบรรณาธิการประชาชาติธุรกิจ ,เพ็งอ้าง)

(6) บริษัท เนสท์เล่ (ไทย)จำกัด (อาหาร) ส่งเสริมการเกษตรให้ชาวไร่กาแฟ โดยมีหน่วยงานลงไปส่งเสริมความรู้และพัฒนาคุณภาพกาแฟในพื้นที่โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย(กองบรรณาธิการประชาชาติธุรกิจ ,เพ็งอ้าง)

(7) บริษัท ฮอนด้า ออโตโมบิล(ประเทศไทย) จำกัด(รถยนต์) ลดการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์สู่ชั้นบรรยากาศจนเหลือ 0 เพิ่มการใช้ประโยชน์จากพลังงานทดแทน ล่าสุดประกาศนโยบาย Green Dealer (กองบรรณาธิการประชาชาติธุรกิจ ,เพ็งอ้าง)

(8) บริษัท เทสโก้ โลตัส จำกัด (ค้าปลีก) เริ่มต้นโครงการประหยัดพลังงาน ซึ่งสามารถประหยัดเงินได้มากถึง 19 ล้านบาท และจะใช้เป็น Model ต่อไปของเทสโก้ (กองบรรณาธิการประชาชาติธุรกิจ ,เพ็งอ้าง)

(9) บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) / SCG (อุตสาหกรรม) SCG ได้อธิบายว่า เหตุที่ให้ความสำคัญต่อ CSR ก็เพราะว่า SCG เป็นส่วนหนึ่งของสังคม หากต้องการอยู่ในสังคมอย่างยั่งยืน ต้องเกื้อกูล ตอบแทนและช่วยเหลือสังคม และ SCG ถือว่า ผลประโยชน์ของส่วนรวมของประเทศชาติและสังคมย่อมอยู่เหนือผลประโยชน์อันพึงได้จากการค้าทั้งปวง นอกจากนั้น กานต์ สุนทรระกูล กรรมการผู้จัดการใหญ่ SCG ให้เป็นนโยบายว่า หนึ่งในปัจจัยความสำเร็จของการดำเนินธุรกิจเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน คือ ทีมผู้บริหารต้องกำหนดวิสัยทัศน์ แนวนโยบายที่ครอบคลุมทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและสังคม ซึ่งได้แบ่งเป็นงาน 4 ด้านของกิจกรรม CSR ประกอบด้วย Corporate Governance / Human Development / Public Welfare / Environment จากกรอบการทำงานเพื่อสังคมและรับผิดชอบต่อสังคมข้างต้น SCG ได้แปรเป็นกิจกรรมในโครงการต่างๆที่เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป เช่น การรณรงค์สร้างจิตสำนึกอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วยกระบวนการ 3 R ในกลุ่มพนักงาน (SCG Do it Green) / ซึ่งต่อมาได้ขยายผลไปสู่โครงการ Check Dam Restoring the ecosystem

(โครงการฝายแม่ั่ว) โครงการทุนการศึกษาและช่วยเหลือผู้พิการ (SCG Donation /SCG Scholarship) โครงการ
ด้านเด็ก เยาวชน และกีฬา เช่น SCG Young Thai Artist Award / SCG Excellent Intership / SCG Sci-camp /
SCG Early Child Development / SCG Badminton (www.svnasis.org)

(10) บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)(พลังงาน)เป็นบริษัทที่มีการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคม ทั้งที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ
กิจการโดยตรง เช่น โครงการช่วยชาติประหยัดน้ำมัน(บริการตรวจสอบสภาพเครื่องยนตร์ของสถานีบริการน้ำมัน
100 แห่งทั่วประเทศร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา หรือที่ไม่เกี่ยวข้องกับกิจการ โดยตรง เช่น การ
สนับสนุนมูลนิธิลูกโลกสีเขียว ฯลฯ แต่ที่ ปตท.ได้ประกาศใช้เป็น โครงการเพื่อสังคมโครงการหลักในปี 2551
คือ โครงการรักษ์ป่า สร้างคน 84 ตำบล วิถีพอเพียง โดยเริ่มต้นคัดเลือกตำบลนำร่อง 9 ตำบล เพื่อเป็นต้นแบบใน
การวิเคราะห์ปัญหาและศักยภาพของชุมชน เพิ่มทักษะในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น การจัด
การพลังงานในชุมชน การจัดการด้านการศึกษาที่เน้น โรงเรียน ครูและนักเรียน การดูแลสิ่งแวดล้อมในชุมชน
การจัดการกองทุน และการพัฒนาจิตใจของคนในชุมชน การวิเคราะห์ปัญหาและศักยภาพของชุมชน จะเป็นต้น
กำเนิดที่ทำให้คนในชุมชน ได้มองเห็นปัญหาร่วมกันและช่วยการสร้างสรรค์ปัญหาที่จะจัดการ โดยอาศัยตัวแบบ
ตามวิถีพอเพียง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแก้ไขปัญหาหนี้ระดับครัวเรือน การจัดทำแผนแม่บทชุมชน การจัด
การเกษตรอินทรีย์และเกษตรวิถีธรรมชาติ (www.thaienv.com)

(11) บริษัท ซีพี เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด (มหาชน)(ค้าปลีก) ส่งเสริมให้พนักงานมีโอกาสเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น
โดยจัดตั้งโรงเรียนปัญญาวิวัฒน์เทคโนโลยี พัฒนาการมาจากการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนพนักงานในธุรกิจ
ร้านสะดวกซื้อ สร้างเป็นจุดแข็ง / ได้เปรียบทางการแข่งขัน (กองบรรณาธิการประชาชาติธุรกิจ , อ้างแล้ว)
หมายเหตุ บริษัทลำดับที่ 9 และ 10 เป็นบริษัทข้ามชาติของไทย

กิจการเอกชนระดับท้องถิ่นของไทย

(1) บริษัท น้ำตาลมิตรผล จำกัด (อุตสาหกรรม –พลังงานทดแทน)ได้กำหนดกรอบการดำเนินธุรกิจที่ต่อขยาย
จากน้ำตาลที่ผลิตจากอ้อย ไปสู่การสร้างนวัตกรรมใหม่ โดยการผลิตไฟฟ้าชีวมวลจากกากอ้อย การผลิตเอทานอล
จากกากน้ำตาล ซึ่งเป็นการนำเอาของเสียไปใช้ประโยชน์ โดยสร้างกระบวนการที่อยู่ร่วมกับชุมชนและ
รับผิดชอบ โดยการจัดตั้งโครงการหมู่บ้านเพิ่มผลผลิต ที่เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างชาวไร่อ้อย รัฐและ
โรงงาน ในการเพิ่มผลผลิตต่อไร่จากเดิม 7-8 ตันต่อไร่ เป็น 15 ตันต่อไร่โดยเฉลี่ย นอกจากนี้ยังมีโครงการ
ชลประทานต่อยอดท่อส่งน้ำมิตรบ้านลาด โครงการมิตรผลเยาวชนคนกล้า ฯลฯ (ประชาชาติธุรกิจ 24 ตุลาคม
2550)

(2) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (สถาบันการเงิน)ได้ยกระดับงานด้านกิจกรรมเพื่อสังคมที่มีการตั้งเป็น
รูปคณะกรรมการกิจกรรมเพื่อสังคม มี ดร.จิราวุธ อิศรางกูร ณ อยุธยา เป็นประธาน และมีกรรมการคนสำคัญอีก
หลายท่าน เช่น นายอานันท์ ปันยารชุน คุณหญิงชฎา วัฒนศิริธรรม เป็นการจ้ดตั้งมูลนิธิสยามกัมมาจล (เคยตั้ง

มาแล้วเมื่อ 2539) โดยจะมุ่งเน้นไปยังการดำเนินกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม โดยที่ฝ่ายสื่อสารองค์กร จะยังคงดำเนินกิจกรรมการบริจาคเพื่อการกุศล และการกระตุ้นจิตอาสาของพนักงาน (ประชาชาติธุรกิจ ,3 มีนาคม 2551)

(3) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)(สถาบันการเงิน)ธนาคารกรุงไทย มุ่งเน้นที่จะเตรียมการรองรับมาตรฐานการรับผิดชอบต่อสังคม ของ ISO 26000 โดยได้ปรับโครงสร้างการทำงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ที่มีการตั้งคณะกรรมการบริษัทและความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (CSER) ในปี 2551 นี้ ได้พัฒนางานดังกล่าวโดยตั้งงานส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม อยู่ภายใต้การดูแลของฝ่ายสื่อสารการตลาดและประชาสัมพันธ์ ที่มี ดร.ชัยวัฒน์ วิบูลย์สวัสดิ์ เป็นประธาน โดยCSER จะดำเนินโครงการกรุงไทยสานฝันโรงเรียนดีใกล้บ้าน / การเชื่อมโยงโครงการที่กระจายกระจายเข้าด้วยกัน / การมีส่วนร่วมของพนักงาน และการสร้างพันธมิตร (ประชาชาติธุรกิจ , เพิ่งอ้าง)

(4) เครือข่ายนักธุรกิจเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (Social Venture Network Asia : SVN) เป็นการรวมตัวของผู้ประกอบการธุรกิจ – นักวิชาการ กลุ่มเล็กๆ ในช่วงปี 2542 ประกอบด้วย นายไพฑูรย์ วัฒนศิริธรรม ดร.จรีวิจิตรวาทการ ดร.วรารักษ์ สามโกเศศ นางสาวนพพร เรืองสกุล โดยปัจจุบันมีนายสุทธิชัย เอี่ยมเจริญยิ่ง ประธาน (ผู้บริหารบริษัท Wonderworld Products ผู้ผลิต/ผู้ส่งออก ของเล่น ไม้ยางพารา และบริษัท Nichiworld ผู้นำเข้าและผู้จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของเล่นรายแรกของไทย และจัดทำแคมเปญ Play Safe ให้พ่อแม่ ผู้ปกครองตื่นตัวเรื่องความระมัดระวังในความปลอดภัยของบุตรหลาน) SVN มีสมาชิกอยู่ประมาณ 80 ราย (2550) เป็นเครือข่ายแบบหลวมๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านซีเอสอาร์ของสมาชิก มีการจัดกิจกรรมการเสวนา ดูงาน ประชุมมอบรางวัลประจำปี มีการจัดทำ CSR journal เป็นวารสารสื่อสัมพันธ์ราย 3 เดือนและมีการจัดประสานเครือข่ายระหว่างประเทศ อีกด้วย (www.svnasia.org,อ้างแล้ว)

ภาคสังคม

โครงการให้เพื่อสังคม / มูลนิธิกองทุนไทย

มูลนิธิกองทุนไทยได้จัดฝ่ายส่งเสริมการให้เพื่อสังคม ได้จัดตั้ง “โครงการให้เพื่อสังคม” โดยมีชื่อเรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า Give 2 call โดยได้นิยามการให้ว่า เป็นการแบ่งปันน้ำใจ แบ่งปันความเอื้ออาทร การให้ที่ไม่ได้จำกัดเพียงแค่เงินและวัตถุสิ่งของ เป็นการกระตุ้น ส่งเสริมให้ การให้ เป็นคุณธรรมพื้นฐานของสังคมไทย เพื่อนำไปสู่สังคมสงบสุข ร่วมเย็น (มูลนิธิกองทุนไทย, www.tff.or.th) ในขณะเดียวกันจะดำเนินงานควบคู่ไปกับงานของเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาคธุรกิจและภาคประชาสังคม (The NETWORK ประเทศไทย) ได้ริเริ่ม “โครงการจิตอาสาพนักงาน” เป็นโครงการรณรงค์สร้างจิตสำนึกการเสียสละการทำกิจกรรมเพื่อสังคม โดยเริ่มต้นภายในองค์กรขององค์กรทั้งภาครัฐและธุรกิจเอกชน (www.tff.or.th)

ทั้งสองเรื่องข้างต้นเป็นเรื่องที่อธิบายหรือสามารถดำเนินการควบคู่กันไป โดยเรื่องของการให้เพื่อสังคม นำเอา แนวความคิดมาจาก การบริจาคเพื่อการกุศล (Philanthropy) ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ด้วยความเอื้อเฟื้อขององค์กรธุรกิจ โดยเจ้าของหรือผู้ถือหุ้น ด้วยการบริจาคเงิน สิ่งของหรือสินค้าให้กับสังคมหรือ ผู้ด้อยโอกาส ในขณะที่ จิตอาสาพนักงาน (Volunteer) เป็นวิธีการที่สร้างการมีส่วนร่วมของพนักงาน ที่มีความ รับผิดชอบต่อสังคม ด้วยการให้และการแบ่งปันทรัพยากรต่างๆ ทั้งในรูปของเวลา ความรู้ สิ่งของ หรือสินค้า ร่วมกัน ระหว่างนายจ้าง ผู้บริหารและลูกจ้าง แก่ชุมชนที่อยู่รอบบริเวณบริษัทฯ และสังคมวงกว้าง อีกทั้งยังเป็น การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกัน และการสร้างสิ่งแวดล้อม ในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลอีกทางหนึ่ง ก่อให้เกิดทั้งประโยชน์องค์กรธุรกิจและสังคมไปพร้อมๆกัน (วรรณ ประยุกต์วงศ์ และ ปารีณา ประยุกต์วงศ์ , 2550)

สถาบันไทยพัฒนา มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทย

สถาบันไทยพัฒนา เป็นองค์กรที่ไม่มีวัตถุประสงค์หากำไร ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อ 9 กันยายน 2542 ในรูปแบบของ ชมรม และได้แปลงสภาพเป็นสถาบันเมื่อ 18 กรกฎาคม 2544 เพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมการดำเนินธุรกิจตามแนว เศรษฐกิจพอเพียงและบรรษัทภิบาล(CSR) ในรูปแบบต่างๆ เช่น การวิจัย การให้คำปรึกษา และเทคโนโลยี สารสนเทศ เป็นเครื่องมือสนับสนุนการดำเนินงาน และได้เป็นภาคีองค์กรของมูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์(www.thaicr.com , อ้างแล้ว)

แนวทางการรณรงค์สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ CSR ของสถาบันไทยพัฒนา ที่เป็นที่รู้จักกัน โดยแพร่หลายก็ คือ โครงการวิจัยและให้คำปรึกษา การพัฒนาซีเอสอาร์เชิงกลยุทธ์ (Strategic CSR Development) และCSR Master Plan รวมทั้งได้จัดทำโครงการร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ในชื่อ โครงการ พัฒนาซีเอสอาร์ในกระบวนการบริหารจัดการองค์กรธุรกิจ ซึ่งเป็นโครงการที่มีผู้ประกอบการ 7 แห่ง ให้ความ ร่วมมือ ประกอบด้วย บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด / บริษัท พานาโซนิคอิเล็กทรอนิกส์ (ไทยแลนด์) จำกัด / บริษัท เนสท์เล่ (ไทย) จำกัด/ บริษัทแอมเวย์ (ประเทศไทย) จำกัด /บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน) /บริษัท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธกส) และได้พัฒนาองค์ ความรู้ดังกล่าวเป็น Z – Model เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการบริหารเชิงกลยุทธ์และการวัดประเมินผล

สถาบันคีนันเอเชีย

สถาบันคีนันเอเชีย (Kenan Institute Asia) เป็นองค์กรไม่แสวงหากำไร เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้น โดยมีปณิธานที่ มุ่งมั่นที่จะสร้างขีดความสามารถที่แข็งแกร่งและการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศในภูมิภาคเอเชียโดยเฉพาะใน

แถบลุ่มน้ำโขง สถาบันได้กำหนดกรอบวัตถุประสงค์ที่จะดำเนินงานในระยะ 5 ปี ข้างหน้า (2551-2555) 7 ประการด้วยกัน โดยมี 2 เรื่องในนั้นมีความเกี่ยวข้องกับการรณรงค์ในด้าน CSR ซึ่งประกอบด้วย การส่งเสริม การบริหารจัดการทางธุรกิจที่ดีขึ้นของภาคเอกชนตามหลักธรรมาภิบาล ความรับผิดชอบต่อสังคมและ สิ่งแวดล้อม และการยกระดับความสามารถในการแข่งขันที่ยั่งยืน และ การสนับสนุนการรักษาสิ่งแวดล้อม โดย การส่งเสริมการเข้ามามีบทบาทร่วมของรัฐวิสาหกิจและเอกชน

ในช่วงปลายปี 2550 สถาบันกีนันเอเชีย ได้รณรงค์การเตรียมความพร้อมขององค์กรและหน่วยงานในประเทศไทยเพื่อรองรับการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม (ISO 26000 Social Responsibility) ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมที่รองรับแนวปฏิบัติที่จะเกิดขึ้นจากการประกาศใช้กติกาดังกล่าว ของ International Organization for Standardization : ISO (www.kiasia.org)ซึ่งเป็นการสนับสนุน การเตรียมการของกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ได้กำหนดแนวปฏิบัติสำหรับการเตรียมความพร้อมที่จะดำเนินการตาม มาตรฐานสากลเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม ไปก่อนหน้าแล้ว

สื่อ

การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรณรงค์ด้าน CSR ในประเทศไทย นอกจากจะมีการเผยแพร่ข้อมูลของ องค์กรของภาครัฐ เอกชน และภาคสังคม ที่เป็นเจ้าของโครงการ โดยผ่านสื่อด้านกว้างในรูปของข่าว บทความ บทรายงาน ฯลฯ และการให้ข้อมูลข่าวสารโดยเว็บไซต์ขององค์กรเจ้าของโครงการ ต่างๆข้างต้นแล้ว ยังมี หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทธุรกิจราย 3 วัน ในเครือมติชน และหนังสือพิมพ์ กรุงเทพธุรกิจรายวัน (หนังสือพิมพ์ประเภทธุรกิจ) ได้เป็นสื่อหลักในการทำหน้าที่รายงานความก้าวหน้าและความ เคลื่อนไหวการดำเนินกิจกรรม งานวิชาการ ทั้งที่เป็นงาน CSR ภายในประเทศและต่างประเทศ อันเป็นสร้าง ประเด็นนำเสนอและข้อถกเถียง ต่างๆ เพื่อพัฒนางานในด้านนี้อย่างต่อเนื่อง โดยสื่อทั้งสองฉบับได้นำเรื่องของ CSR ไปรวมเข้าไว้กับความรู้และความเคลื่อนไหวในการบริหารองค์กรและทรัพยากรมนุษย์

นอกจากสื่อหลักข้างต้นแล้ว ยังมีเว็บไซต์ www.thaicrsr.com ซึ่งได้จัดตั้งขึ้นในคราวที่มีการจัดงาน สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ แล้วได้จัดประชุมกลุ่มธุรกิจเพื่อสังคม เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2548 และได้จัดตั้ง Thai Corporate Social Responsibility (ThaiCSR) (www.thaicrsr.com, อ้างแล้ว)